

Hur skall folkmusiken bevaras?

1 emaför spelmansdebatt på Asa

D « w folkmusik.

folkmål på Åsa folkhögskola på söndagseftermiddagen. Gustaf Wetter hade kallat till konferens med Sörmlands SpeliÅnsförbund som värd, inbjudit representanter för en mängd förbundet närstående organisationer och sammanställt ett program som speglade så många sidor av sörmländsk folkkultur som möjligt.

Debatt var konferensens huvudsyfte, och temat var folkmusikens

framtid. Hur ska vi bevara den gamla musiken, hur ska nya unga krafter rekryteras och hur ska vi få pengar?

Det var frågor som dryftades i en lång och livlig diskussion.

Från Musikhistoriska museet hade inbjudits fil. lic. Jan Ling, som också representerade Musikaliska akademien och Sveriges Radio. Ling täte förberedas lokalt. Vidare att man folkmusiktraditioner, gav en historisk överblick av sörmländsk folkmusik och uttryckte sin uppskattning av Gustaf Wettters insatser för att bevara sörmländska låtar.

Han konstaterade att den uppteckning av låtar som sker centralt måste förberedas lokalt. Vidare att man f. n. inte hinner med att uppteckna folkmusik i den utsträckning som vore önskvärt, och att det berodde inte på personalbrist utan på kapitalbrist. Det finns en samarbetsgrupp av folk från Musikhistoriska museet, Musikaliska akademien, Visarkivet m. fl. med utbildade studenter men utan penningresurser.

Den centrala aktiviteten för folkmusikens bevarande contra det provinsiella arbetet var det hetaste temat i debatten. Många av debattörerna var misstänksamma mot centraliseringsstanken. De olika stilarterna, dialekterna inom folkmusiken, måste bevaras och det kan bara ske genom lokala krafter som "känner" för en speciell stil, menade man.

Men musikkonsulenterna från Musikaliska akademien har gjort stora insatser i skolorna, påpekade andra. Det gäller först och främst att stimulera intresset för folkmusik, sedan kan de unga spelmän som kommer tas om hand av lokala krafter och lära sig sitt eget landskaps musikaliska dialekt.

Men det fick plats för mycket annat än debatt i konferensen. Demonstration och föreläsning om den sörmländska polskan blev det av Henry Sjöberg, och folkdräktklädda folkmusiker spelade låtar mellan varven. Det var en glädjande ungdomlig dominans på det området. För en annan del av sörmländsk folklore svarade fru Edit Söderberg, Katrinä i Klövåhälla, som berättade ett par historier på folkmål från det gamla Sköldinge, och som även framträdde med sin egen barndoms version av en folkvisa, Staffan Stalledräng.

Vid kaffet som inledde konferensen sjöng Eva Sventelius, Sköldinge några koraler, bl. a. en estnisk koral och koral från Boda.

När debatten så småningom avbröts blev det middag i skolans matsal, där spelmännen fick många tillfällen att gnida stråkarna.

Där blev det också högtidlig utdelning av Spelmansförbundets guldmedalj. Fil. lic. Jan Ling och fru Edit Söderberg mottog nämligen detta tecken på sin nya värdighet som hedersledamöter i förbundet.

Några av de unga spelmännen vid Asa-konferensen. Från vänster Lars Wilhelm Carlsson, Carin Lindgren, Christina Frohm, Agneta Lindgren och Thore Härdelin.

De tre huvudpersonerna vid spelmanskonferensen på Asa, fil. lic. Jan Ling, fru Edit Söderberg (Katrinä i Klövåhälla) och Spelmansförbundets ordförande Gustaf Wetter. Jan Ling och fru Söderberg blev under kvällen hedersledamöter i förbundet.

Sörmländsk folkmusik diskuterades livliga

Ett 60-tal representanter för Mellansveriges spelmansförbund samlades på Åsa folkhögskola på söndagen till konferens kring ämnet Den sörmländska folkmusiken och dess framtid. Folkskollärare Gustaf Wetter låg bakom arrangemanget och ledde sammankomsten. Förutom sörmlänningar deltog ombud från Närke, Västmanland, Östergötland, Småland och Stockholm.

Reutan vid kaffet i början av konferensen fick man lyssna till unga folkliska akademier och Musikhistoriska museet representerade av fil. lic. Jan Ling som föreläste om forskning i Sörmland och den uppteckning av folkmusik och inspelning av kvarlevande folkmusiktraditioner. En samarbetsnämnd med representanter från Musikaliska akademien, Visarkivet, Musikhistoriska museet och Sällskapet för musikforskning arbetar på att aktivisera forskning och uppteckning. Just nu gäller det närmast att skaffa pengar. Föreläsaren framhöll Gustaf Wetters utomordentligt värdefulla insatser som forskare, upptecknare och organisatör. I en diskussion ledd av landstingsman Ragnar Larsson, betonades vikten av att få fram ledare, som var och en på sin plats kan verka för ortens speciella musikstil. Det framhölls med tacksamhet att landstinget i Sörmland stöder folkmusiken även ekonomiskt. — Det gäller att få ungdomen intresserad och medveten om att folkmusiken inte är gammalt och förlegat. Önskvärt vore att en orientering om folkmusik och folkdans skedde redan i grundskolan. Bäst kunde detta göras genom ledare på varje ort men en konsulentverksamhet som Ungdomsrings lanserat genom t. ex. konsulent Presto fick också lovord.

Vid middagen utnämndes fru Edit Söderberg, Katrinä i Klövåhälla, och fil. lic. Jan Ling till hedersledamöter i Sörmlands spelmansförbundet och fick mlta förbundets märke i guld, och slut överlämnade Gustaf Wetter förbundets standart till Åsa folkhögskola.

Slöjdlärare Gunnar Bäverud, Flen, avled på fredagen på Kullbergsgka sjukhuset i Katrineholm i en ålder av endast 45 år. De senaste 15 åren har han varit verksam som slöjdlärare vid Centralskolan i Flen. Tidigare innehade han en egen snickeriverkstad i Stjärnhov. Under senare år har hans hälsa varit vacklande, men han har ändå tidvis uppehållit sin lärartjänst. Närmast sörjande är maka samt tvenne barn.

GUNNAR BAVERUD IN MEMORIAM

Budet om Din bortgång har väckt sorg och förstämning såväl bland kamrater som elever i Flens skolor. Vi var icke helt oförberedda, ty vi visste hur vacklande Din hälsa var, men ändå har vi svårt att fatta innebörden i sorgebudet. Du har fört en heroisk kamp mot sjukdomen sedan lång tid, och vi hade hoppats med Dig, att Du skulle lyckas hålla den tillbaka åtminstone några år till. Vi beundrar Din viljestyrka och förmåga att trots sjukdomen utföra en krävande lärargärning år efter år.

Gunnar! Din kamp är slut. Vår saknad efter Dig är stor. Du efterlämnar minnet av en skicklig och omtyckt lärare och tillika en försynt och god kamrat.

Tack för Din insats i skolans tjänst!

Vile Du i frid!

Ivan Lindahl.

10 januari 1966